El Dret a l'alimentació al Sud i al Nord: consciència global i transformació local

Projecte d'Educació per a la Justícia Global
ESCOLA LLUÍS VIVES
Curs 2016-2017

Què volem?

Contribuir a generar un canvi de valors relacionats amb el **dret a l'alimentació** que ens permeti caminar cap a un model de desenvolupament social, ambental i econòmic més just i sostenible

Què hem aconseguit?

Promoure la reflexió de **136 alumnes i 18 mestres** al voltant de les conseqüències del nostre model alimentari actual i introduir alternatives per afavorir un model de desenvolupament més just i sostenible

100% considera que el projecte ha desenvolupat activitats adaptades a les necessitats i **línies de treball de l'escola** i que s'ha desenvolupat de manera col·lectiva

62% considera que el projecte ha contribuït a **sensibilitzar** sobre el dret a l'alimentació, el consum responsable, la producció d'aliments i l'agroecologia

8,6 és la nota amb què les famílies puntuen l'**aprenentatge** dels seus fills i filles en relació al projecte sobre el dret a l'alimentació

79% de l'equip docent ha puntuat la motivació de l'alumnat entre **bastant** i **molt**

31% del professorat considera que els ítems amb majors grau d'apoderament durant el projecte són la **petjada ecològica** i **desenvolupament sostenible**

+8 la petjada ecològica i les alternatives sostenibles de consum al barri són els ítems amb més valoracions **superiors a 8** punts sobre 10 per part de l'equip docent

61% de l'alumnat de 3r i 4t considera que la **visita al Parc Agrari** ha sigut l'activitat més satisfactòria, la més ben valorada entre l'alumnat

Segons l'*Informe d'Avaluació de l'equip docent*, elaborat a partir de les enquestes realitzades per 18 mestres de l'escola

Organitza: Desos cooperació i desenvolupament sostenible

Col·labora: AMB Àrea Metropolitana de Barcelona · Ajuntament de Barcelona

L'EQUIP DOCENT

El projecte treballa per formar i enfortir les capacitats de l'equip docent, oferint eines i recursos per al seu empoderament en l'aplicació de l'**Educació per a la Justícia Global** a les aules

SETEMBRE - OCTUBRE

L'equip docent es reuneix per definir el Pla d'Acció per al curs 2016-2017.

- S'introdueix la Kuka com a fil conductor del projecte de centre
- Es duu a terme un taller de formació amb tot l'equip docent implicat en el projecte sobre la dimensió ambiental, econòmica i social de la sostenibilitat, la situació de les dones en l'actual sistema agroalimentari i l'agricultura ecològica com a alternativa sostenible a l'actual model industrial
- S'estableixen tallers i activitats adaptats a l'edat de l'alumnat i a les característiques específiques dels diferents cicles educatius

23 NOVEMBRE

Les famílies de l'alumnat participen en una trobada informativa sobre el projecte educatiu al voltant del dret a l'alimentació i les activitats que es duen a terme al centre durant tot el curs escolar

Què hem après?

- **7 de cada 10 persones que passen fam són dones, nens i nenes**
- **El 80% de les persones que pateixen fam al món viuen en zones rural, de les quals el 50% són petits agricultors**
- **1.200 milions de persones viuen en situació de pobresa extrema i desnutrició en un planeta on produïm el doble dels aliments que necessitem**
- **De les persones que viuen en situació de pobresa i risc desnutrició arreu del món, el 70% són dones**
- **El 20% de la població mundial consumeix el 80% dels recursos del planeta**

El 100% dels docents reben un dossier per poder ampliar la seva formació

LA KUKA

11 OCTUBRE

La Kuka ve de Nicaragua i es mostra molt sorpresa per la varietat i quantitat de fruites i verdures que s'ha trobat per Barcelona i també al menjador de l'escola en comparació amb el seu país.

La Kuka ensenya a l'alumnat el vídeo "Tierra fértil", rodat a San Miguelito (Nicaragua) i on apareix el menjador infantil de l'escola del poble per mostrar que l'alimentació que tenen a Nicaragua és diferent de la catalana. El treball cooperatiu porta la Kuka a demanar missions per cada cicle educatiu.

1a MISSIÓ!

P-3, P-4 i P-5

Descobrir tota la varietat de fruita que tenen a l'escola i quina forma i colors tenen

1r i 2n

Investigar l'origen de les fruites i verdures que els nens i nenes mengen a l'escola

3r i 4t

Esbrinar a través de la cuinera qui proveeix els productes que arriben al menjador escolar

5è i 6è

Investigar la cadena que segueixen els aliments abans d'arribar al plat

La Kuka, una dona agricultora de San Miguelito (Nicaragua), apareix per sorpresa a l'escola. Demana ajuda a l'alumnat per descobrir si les fruites i verdures de l'escola provenen d'un país llunyà com el seu o proper

L'alumnat de Cicle Superior va fer una recerca dels proveïdors que portaven productes al menjador escolar

Els nens i nenes també van estampar les fruites i verdures del menjador de l'escola que havien investigat per la missió de la Kuka

LA KUKA

16 NOVEMBRE

La Kuka torna per visitar els nens i nenes de l'escola. Aquesta vegada ve a recollir les investigacions de l'alumnat sobre les fruites i verdures del menjador i n'escull tres perquè els infants busquin nova informació per millorar el mapa.

2a MISSIÓ!

P-3, P-4 i P-5

Buscar a casa etiquetes diferents dels productes que han trobat al menjador de l'escola

1r i 2n

Bucar etiquetes a casa i a les parades del mercar que puguin reduir la llargada dels fils

3r i 4t

Esbrinar com treballa la pagesia i com es cultiven els aliments

5è i 6è

Calcular la petjada ecològica per saber la contaminació que deixa el transport de les fruites i verdures

27 GENER

Gràcies a l'ajuda de l'alumnat, la Kuka ja coneix l'origen de les fruites i les verdures del menjador. Però, quina contaminació provoquen els viatges que fan els productes? Els més grans ho han descobert i li expliquen.

Calcular la petjada ecològica:
investigar la distància des de l'espai productor fins a l'escola i la contaminació que se'n desprèn segons el vehicle

8 MARÇ

La darrera visita de la Kuka serveix com a comiat perquè se'n torna a Nicaragua amb la seva família i també com a agraïment a totes les nenes i nens per haver participat en les missions que els va encarregar.

Activitat de cloenda

Preparar un mural on explicar què ha après l'alumnat durant el projecte

LES JORNADES CULTURALS

L'alumnat de Cicle Infantil participa en uns **tallers de llimonada** i també en uns **tallers de coques de poma**. Acompanyats per la Núria i la Isabel, els nens i nenes han descobert quins ingredients es necessiten i quins processos s'han de seguir. Per acabar les Jornades, tot els i les alumnes de l'escola han pogut menjar les receptes preparades pels més petits.

Tot seguit, les nenes i nens de Cicle Inicial han participat en un **taller de cuina creativa** a càrrec del xef Anay Bueno. Mentrestant, els i les alumnes de 3r i 4t han dut a terme uns **tallers de sucs naturals** dinamitzats per la Verónica i la Bettina.

Després de dos dies de tallers durant les Jornades Culturals arriba la cloenda del projecte. L'alumnat de tota l'escola s'ha agrupat per participar als **tallers de cuina** dinamitzats pels xefs Anay Bueno, Alf Mota i Oriol Petit. Els nens i nenes han preparat **brotxetes** i han dibuixat amb fruites i verdures. Petits i grans també han pogut gaudir amb els jocs educatius relacionats amb l'alimentació repartits pel pati.

QUÈ MÉS HEM FET?

14 OCTUBRE

L'alumnat de 3r i 4t ha anat a **visitar la cuinera** i també han entrevistat els **responsables del càtering** perquè els ajudin a investigar d'on provenen els productes que arriben al menjador.

25 NOVEMBRE

Amb el suport d'en Jordi, els més grans de l'escola han treballat en un **joc de rol sobre la pagesia**. Mentrestant, els infants de 3r i 4t han participat en un taller dinamitzat per la Rosa Pinyol i en Ricard Espelt per **convertir-se en experts sobre el pebrot**.

1 DESEMBRE

Els nens i nenes d'Infantil han rebut **la masovera** que, amb l'ajudada d'un cabàs ple dels productes que compra, ha apropat els infants al mercat a través de contes i cançons.

9 FEBRER

Els alumnes de 5è i 6è han descobert **espais de consum responsable del barri**. Els més grans de l'escola han recorregut els carrers de Sants per conèixer establiments i col·lectius que aposten pels productes de proximitat, ecològics i de temporada com L'Economat Social, l'Associació Panxacontenta, la fruiteria Capità Enciam i ¡La Colmena que dice sí! de Sants.

QUÈ MÉS HEM FET?

19 ABRIL

Els infants de tots els cursos han participat en la **gravació d'un flashmob** al pati de l'escola com a cloenda del projecte educatiu.

1 JUNY

L'alumnat de Cicle Mitjà s'ha traslladat fins al Parc Agrari del Baix Llobregat per veure com treballa la pagesia. Els nens i nenes han **après a plantar bledes i a collir patates** i també han recorregut la zona amb bicicleta per conèixer els cultius tradicionals.

Activitats de consciència global

- Visitem la cuina de l'escola i agafem etiquetes dels productes per investigar de quin lloc provenen

- Esbrinem com són les fruites i verdures que mengem a l'escola i qüestionem si són de temporada i ecològiques

- Participem en un taller del joc de rol de la pagesia per descobrir el procés que segueixen els aliments des de la collita a la venda i els intermediaris que hi intervenen

- Calculem la petjada ecològica per conèixer la contaminació que deixen els productes fins a arribar a l'escola

- Ens convertim en experts sobre el pebrot i descobrim la seva història i les seves característiques

- Desvestim aliments per comprovar el procés que recorren els productes fins al consumidor final

Activitats de transformació local

- Visitem el mercat i altres espais de consum responsable del barri per descobrir d'on vénen els productes que s'hi venen i també trobar llocs on anar a comprar que respectin la temporalitat i la proximitat dels productes

- La masovera visita l'alumnat de Cicle Infantil i els explica contes sobre les fruites i verdures

- Treballem la cuina de productes de temporada amb tallers d'elaboració de plats artístics i de batuts naturals per fer el consum de fruites i verdures més divertit

- Cultivem verdures al Parc Agrari del Baix Llobregat i descobrim com treballen els pagesos i pageses que cultiven en una zona molt propera a l'escola

100% dels 233 alumnes del centre han participat en el projecte El Dret a l'Alimentació al Sud i al Nord, consciència global i transformació local

1.489 persones alienes al centre han sigut beneficiàries del projecte, més del 100% del que s'havia plantejat inicialment

25 agents transformadors del territori representats per 63 persones han participat directament en activitats i tallers implementats amb l'escola Lluís Vives

60% dels i les mestres consideren que el grau d'apoderament sobre eines i metodologies per donar continuïtat al projecte és *bastant*

22,3% de les famílies de l'alumnat de l'escola han participat en el projecte

654 persones han rebut informació del projecte de manera directa i han participat de la seva experiència

Organitza:

Desos
cooperació
i desenvolupament
sostenible

Col·labora:

Ajuntament de Barcelona

AMB Àrea Metropolitana de Barcelona